

تا بیکران دریا

مجموعه نمایشنامه دفاع مقدس و مذهبی

(برای اجرا در فضای باز)

محمد مظفری

انتشارات سوره تماشا

کاشان ۱۳۹۶

سرشناسه	: مظفری، محمد، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: تا بیکران دریا: مجموعه نمایشنامه دفاع مقدس و مذهبی برای اجرا در فضای باز / نوشته محمد مظفری؛ ویراستار منصوره صبح‌نمایان.
مشخصات نشر	: کاشان: سوره تماش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ص.
شابک	: ۹۷۸۶۰۰۶۵۹۲۵۶۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: نمایشنامه فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	: Persian drama -- ۲۰th century
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- نمایشنامه
ژانر	: Drama -- ۱۹۸۰-۱۹۸۸، Iran-Iraq War،
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ت ۲ ۶۵۶۸ ظ ۸۲۱۱ PIR
رده‌بندی دی‌سی	: ۸۷۲/۶۲
شماره ثبت کتابشناسی	: ۴۶۷۲۶۲۵

این اثر با حمایت سازمان بسیج هنرمندان استان بوشهر منتشر شده است.

انتشارات سوره تماشا

تا بیکران دریا

مجموعه نمایشنامه دفاع مقدس و مذهبی برای اجرا در فضای باز
نوشته: محمد مظفری

آماده‌سازی: سوره تماشا

ویراستار: منصوره صبح‌نمایان

طرح جلد: سبحان ضرغامیان پور

چاپ و صحافی: بهار

چاپ اول: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۲-۵۶-۵

© حقوق چاپ و نشر محفوظ است

انتشارات سوره تماشا؛ کاشان، صندوق پستی ۱۷۸۸، همراه ۰۹۱۳۲۷۶۳۶۶۸

فهرست

پیشگفتار/۷

تا بیکران دریا/۱۱

ناکو/۲۲

یوسف/۳۹

خرمانده/۵۵

هشتمین منزل/۶۹

ندب/۸۵

پیشگفتار

امروزه نیاز به تئاتر مهمی که تئاتر نسبت به دیگر رسانه‌های نمایشی مثل تلویزیون و سینما دارد، ارتباط بدون واسطه با مخاطب است. این ارتباط مهم، تئاتر را به عنوان هنری زنده و پویا معرفی کرده است. ولی در کشور ما و در میان تجمعات حاکم بر مکان‌های اجرای تئاتر، این هنر مردی عملاً طوری پیش رفت تا در سالن‌های تئاتر جایی برای اظهار وجود مخاطب وجود نداشته باشد و بازیگر به متکلم وحده تبدیل شود. به اساس و اندیشه مخاطب کمتر توجه شود. دور شدن تئاتر از فلسفه‌ای اصیل که ارتباط دوطرفه بین بازیگر و مخاطب بود، زمینه‌ای شدن تئاتر بیرونی، به فکر این شیوه‌ی مهم و تأثیرگذار باشند. این روش زمینه‌ای پدید آورد تا تئاتر بیرونی حضورش را پررنگ‌تر کند. طرفداران تئاتر بیرونی، خیلی زود توانستند در قالب شیوه‌های مختلف تئاتر بیرونی را در سراسر دنیا گسترش دهند. تئاتری که بر اساس ارتباط دوسویه بازیگر و مخاطب شکل می‌گیرد.

گسترش تئاتر بیرونی در یک‌صد سال اخیر را باید مرهون عدم پابندی این گونه‌ی نمایشی به چهارچوب‌های خشک و رسمی تئاتر روز دنیا دانست. انقلابی که تئاتر را از سالن‌های تاریک به

کف خیابان و فضای سبز بوستان‌ها کشاند. مخاطب امروز در گیرودار مشکلات متعدد خود، شاید کمتر مجالی برای رفتن به سالن‌های تئاتر داشته باشد؛ از این روست که تئاتر خیابانی می‌تواند به دیدار مخاطب علاقه‌مند خود برود.

مسائل اجتماعی مهم‌ترین دغدغه‌ی تئاتر خیابانی است و همین امر ارتباط بین نمایشگران خیابانی و مردم را محکم‌تر می‌کند. انتخاب موضوع، طرح و ایده و انتخاب یک نمایشنامه خوب از سوی نمایشگران خیابانی، می‌تواند به ارتباط دوسویه بین مخاطب و بازیگر کمک هنری کند. موضوعی که قرار است دست‌مایه‌ی یک نمایش خیابانی باشد حتماً باید اول توسط تیم اجرایی مورد تحقیق و پژوهش قرار بگیرد، اطلاعات کامل میدانی و کتابخانه‌ای آن به دست آید؛ سپس ایده و طرح اولیه‌اش نوشته شود و بعد از آن توسط نویسنده‌ای زبده و آشنا به فضای نمایش بیرونی نوشته شود. متأسفانه در بین بعضی از نمایشگران خیابانی این گونه جا افتاده، که اجرای نمایش‌های خیابانی نیاز به نمایشنامه، گفتگوهای از پیش تعیین شده ندارد و همه‌ی اتفاقات در نمایش خیابانی، باید به صورت بداهه انجام شود. این شیوه می‌تواند باعث شدت و به بیراهه رفتن هنر نمایشی شود.

همان‌طور که گفته شد در نمایش‌های خیابانی معمولاً مسائل و مشکلات اجتماعی پیرامون گروه نمایشگر و مخاطبین به چالش کشیده می‌شود و در نهایت، برای برون رفت از این مشکل یا بحران، با کمک و هم‌فکری مخاطب و تماشاگری که درباره‌ی

تا بیکران دریا □ ۹

مشکل پیش آمده مطالعاتی داشته، پیشنهادهایی ارائه می‌شود؛ پس با این شرایط مشخص است که نمی‌توان بدون تحقیق، پژوهش و کسب اطلاعات کافی و البته آمادگی برای اجرای نمایش اقدام نمود.

همان‌گونه که اجرای نمایش خیابانی نیاز به بازیگرانی با اطلاعات کافی و فن بیان بسیار خوب و مسلط به بداهه‌پردازی دارد، به همان اندازه نیز وجود نمایشنامه‌های قوی مستدل و به‌روز به همراه بین تحلیل مشکلات روز جامعه، می‌تواند در ارتباط مؤثر نمایشگر با مخاطب و انتقال صحیح مفاهیم، بسیار تأثیرگذار باشد. پس باید ترش‌ن زایشنامه برای فضای باز و بیرونی را جدی گرفت.

پیش‌ازاین به‌صورت محدود تنها انتشار مجموعه نمایش‌نامه‌ها و طرح‌های نمایش بیرونی توسط مراکز مرتبط بوده‌ایم؛ ولی مجموعه‌ی حاضر اولین مجموعه‌ی نمایش‌نامه‌ی خیابانی است که توسط یک نویسنده منتشر می‌شود و امید است با حمایت مراکز مرتبط و آموزش علاقه‌مندان، شاهد توسعه‌ی صحیح‌تر فضای بیرونی در کشور باشیم.

مجموعه‌ی پیش‌رو، شامل چهار نمایشنامه، با موضوعی دفاع مقدس و دو نمایشنامه با موضوع فرهنگ رضوی می‌باشد که با حمایت انجمن نمایش سازمان بسیج هنرمندان استان بوشهر، طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ توسط نویسنده، کارگردانی شده و در سطح کشور به اجرای عموم درآمده است.

در پایان لازم می‌دانم تشکر ویژه خود را از ریاست محترم سازمان بسیج هنرمندان استان بوشهر جناب آقای مصطفی مردانی برای حمایت‌هایشان جهت چاپ این مجموعه ابراز دارم.

محمد مظفری

آذرماه ۹۵ - بوشهر